

Puuetega inimeste teemad uues koalitsioonileppes

26. jaanuaril 2021 alustas tööd peaminister Kaja Kallase valitsus. EPIKoja meeskond tutvus Reformierakonna ja Keskerakonna koalitsioonileppe tekstiga ja leidis, et see puudutab muuhulgas mitut tähtsat puuetega inimeste ja patsientide teemat. Koalitsioonilepingu kohaselt seisab valitsus ebavõrdsuse vähendamise, ligipääsetavama keskkonna ja sidusama ühiskonna eest. Kajastust leidsid ka osad EPIKoja poolt soovitatud spetsiifilisemad teemad.

“Oleme rahul, et mitmed meie poolt koalitsiooniläbirääkimiste osapooltele teele läinud soovitusel on leppes kajastatud,” ütles EPIKoja tegevjuht Anneli Habicht. “Kui millestki puudust tunneme, siis erihooldekande teenuse probleemistiku väljajäämisest, kuid arvestades leppe üldistatuse astet võivad need plaanid peituda ka hoolduskoormuse vähendamise ploki sees,” lisas ta.

Koalitsioonileping kuulutab, et valitsus peab oluliseks sotsiaalse, majandusliku ja piirkondliku ebavõrdsuse vähendamist ning iga inimese tervise ja heaolu edendamist. Sellega kaasneb lubadus tõsta kohalike omavalitsuste suutlikkust inimeste vajaduspõhiseks abistamiseks elukoha lähedal. EPIKoda on korduvalt pööranud tähelepanu sotsiaalteenuste ebaühtlasele tasemele erinevates piirkondades, mille tõttu võivad sarnaste vajadustega inimesed saada abi või jääda abita sõltuvalt sellest, kus nad parasjagu elavad.

Valitsuspartnerid kavatsevad tegeleda sotsiaalteenuste kvaliteediga. Lubatakse parandada näiteks vaimse tervise teenuste korraldust ja kättesaadavust, sh tagada psühhiaatrilise abi kättesaadavus alaealistele. Plaanitakse lõimida teenuste osutamist haridus- ja tervishoiuvaldkonnas. Erivajadustega lastele käivitatakse laste tugisüsteemi reformi, mis tagaks kiirema, tulemuslikuma ja terviklikuma abi. Valitsus liigub edasi ka patsiendikindlustuse süsteemi loomisega, mis peaks tagama nii tervishoiuteenuste kõrgema kvaliteedi kui senisest suurema patsiendihotuse. Tekstis on eraldi välja toodud punkt pikaajalise hoolduse süsteemi korrastamise kohta eesmärgiga ennetada ja vähendada pikaajalise hoolduse vajadust, leevendada lähedaste hoolduskoormust ning toetada koduteenuste pakkumist. Lubatakse analüüsida alternatiivseid rahastusmudeleid (sh hoolduskindlustust) inimeste omaosaluse vähendamiseks ja teenuste kättesaadavuse tõstmiseks. Kuigi erihooldekande probleeme ei ole leppes otseselt mainitud, viitab hoolduskoormuse vähendamise lõik loodetavasti kauaoodatud arengutele ka selles valdkonnas.

Ligipääsetavus ja kaasav ühiskond on samuti koalitsioonilepingus tähtsal kohal. Valitsus peab vajalikuks, et uute kortermajade ja muu taristu rajamisel tagatakse ligipääsetavus kõigile ühiskonnagruppidele, lubab edendada erivajadustega inimeste sportimis- ja liikumisvõimalusi ning toetada vähenenud töövõimega inimeste suuremat kaasamist tööturule. Rõhutatakse terviklähenedamise olulisust haridusliku erivajadusega õppijate toetamisel ja erinevate tugiteenuste pakkumisel.

Lisaks ülalmainitule lubab koalitsioonileping suurendada vabasektorit puudutavate otsuste tegemisel kodanikuühiskonna esindusorganisatsioonide kaasamist ja inimeste õigusosalast teadlikkust. “Reaalselt nüüd töö alles algab ja hinnangut saab hetkel anda ainult valitsuskoalitsiooni plaanidele, mis lubavad meil olla mõõdukalt optimistlikud,” võttis Anneli Habicht koalitsioonilepingu kokku.

Koalitsioonilepingu täistekst [https://www.err.ee/1608084442/uue-valitsuse-prioriteetidreformierakonna- ja-keskerakonna-koalitsioonilepe](https://www.err.ee/1608084442/uue-valitsuse-prioriteetidreformierakonna-ja-keskerakonna-koalitsioonilepe)